

Moeten Mosquito's verdwijnen?

MARCO PLOEGER

Burgemeester Eberhard van der Laan heeft voorgesteld om alle Mosquito's in Amsterdam weg te halen. Mosquito's zijn kastjes die een hoge pieptoon laten horen om hangjongeren weg te jagen. In Rotterdam heeft men daarentegen onlangs nog besloten het gebruik van de Mosquito's voort te zetten. In De Kwestie kruisen twee deskundigen de degens over de vraag: Moeten de Mosquito's weg?

Nee, Mosquito's moeten blijven want ze vormen een effectieve oplossing tegen overlast.

Dick Lockhorst (PvdA), voormalig voorzitter van de deelraad Charlois in Rotterdam: 'We gaan pas over tot het plaatsens van zo'n Mosquito als alle andere middelen niet hebben gewerkt. Denk aan het inschakelen van een jongerenwerker, politie of andere toezichhouders. Wat we ook wel eens probeerden, is het afsluiten van de hangplek.

Wat mij betreft is er niets op tegen om die kastjes op te hangen. Het gaat vaak om plekken waar herhaaldelijk en langdurig overlast plaatsvindt. Dat gaat dan ook vaak gepaard met vandalisme of bedreigingen. Wat je ook wel ziet, is gevaarlijk rondhangen, bijvoorbeeld boven aan de trappen van winkelcentrum Zuidplein. Daardoor kunnen mensen er niet goed meer door. Dat is hinderlijk en gevaarlijk.

Hangjongeren vormen in deze deelgemeente echt een probleem. Vooral op plaatsens waar niet direct zicht is op de jeugd. Daar worden bijvoorbeeld

Dick Lockhorst

'We hebben nu eenmaal niet de beschikking over een oneindige inzet aan politiepersoneel'

dingen vernield of ze gaan met graffiti aan de gang. Op dat soort plekken, zoals de schoolpleinen, is toezicht met camerabewaking of politieoptreden een dure grap.

Wat je kunt doen met problematische hangjongeren is: aanspreken en alternatieven aanbieden. In alle gevallen beginnen we daar ook mee. Maar vaak blijken jongeren toch te willen blijven rondhangen op die plek. En wat je ziet, is dat ze vanaf die specifieke locatie hinderlijk gedrag gaan

vertonen. En dat is niet te verhelpen door gesprekken te voeren.

Je bent als overheid niet in staat om rond de klok en in de weekenden jongerenwerk vrij te maken en daarbij locaties aan te bieden om te chillen. De kosten daarvan zijn gigantisch in verhouding tot het beperkte bereik van een aantal jongeren.

Er wordt wel gezegd dat het gebruik van een Mosquito een inbreuk vormt op de grondrechten van jongeren, maar dat gaat wel heel ver. Het verzoek is alleen dat ze een aantal tientallen meters verderop gaan staan en niet juist boven aan die trap, voor die deur, of achter dat gebouw. Een enkele keer leidt het plaatsens van een Mosquito tot het verplaatsens van het probleem, maar in de regel lost het probleem zich op.

Het argument van hoogleraar Jan Brouwer dat een Mosquito een vorm van geweld zou zijn zonder wettelijke basis, vind ik wel ver gezocht. Hij heeft vast geen groep hangjongeren onder aan zijn trap zitten. De wettelijke basis is mijns inziens niet in het geding. Het structureel overtreden van aanwijzingen van de politie is dat wel. We hebben nu eenmaal niet de beschikking over een oneindige inzet aan politiepersoneel. Als het om de geluidsbelasting gaat, wijs ik er graag op dat menig MP3-speler of discotheek een hogere geluidsbelasting kent dan de Mosquito. Daarnaast zijn de huidige generatie Mosquito's met bewegings-sensoren en tijdschakelaars zo ingesteld dat de meest gebruikte Mosquito nog maar enkele minuten per dag effectief geluid produceert. Dus waar hebben we het feitelijk over. Ik vind dat maatschappelijke problemen tegen zo min mogelijk kosten opgelost dienen

te worden. Het blijft immers inzet van belastinggeld. Wetten moeten daar dan maar op aangepast worden.'

Ja, Mosquito's moeten verdwijnen want ze lossen de problemen niet op.

Joost van Hienen, werkzaam bij Streetcornerwork Haarlem en Amsterdam: 'Zo'n Mosquito lijkt op het eerste gezicht een effectieve, snelle en goedkope oplossing voor hangjongeren die overlast veroorzaken. Maar dat is het absoluut niet. De overlastgroep zal hier op geen enkele manier kleiner van worden.

"Hangjongeren" en "rondhangen" worden steeds vaker geassocieerd met overlast en criminaliteit. Toch doen de meeste rondhangende jongeren niets verkeerd. Hoewel ik zeker niet ontken dat er jongeren zijn die rondhangen en zeer vervelend gedrag vertonen. Dan zie je dat ze voorbijgangers provoceren, dingen vernielen, heel luidruchtig zijn of gewelddadig gedrag vertonen.

Kastjes met een irritante zoemtoon zijn echter niet in staat om een vertrouwensband op te bouwen met de jongeren, te bemiddelen, hen aan te spreken op gedrag, of ze bijvoorbeeld te helpen bij het zoeken naar school en/of werk. Dat zijn de dingen die we wel doen vanuit het Streetcornerwork. Dit kost weliswaar meer tijd en deze inzet is soms niet direct zichtbaar, toch weten we uit ervaring dat daarmee de kans op gedragsverandering vele malen groter is dan door jongeren simpelweg te verjagen middels piep-palen. Het plaatsen van een Mosquito leidt niet alleen tot het verplaatsen van het probleem; het laat het probleem onopgelost.

Vandaar dat ik gelukkig ben met de

Joost van Hienen

*'Elke cent die wordt
uitgegeven aan dit apparaat
is er een te veel'*

beslissing van burgemeester Eberhard van der Laan, partijgenoot van de heer Lockhorst, om geen Mosquito's meer toe te staan in Amsterdam.

Ik vind het wel leuk om te vermelden dat ook Guusje ter Horst het apparaat beschouwde als een "brevet van onvermogen" en zij zich afvroeg of het niet in strijd was met de grondrechten.

Door het gebruik van de Mosquito komt de openbare ruimte als ontmoetingsplaats, als hangplaats, steeds meer in de verdrukking. De oplossing ligt

hier niet alleen in de inrichting van de openbare ruimte, maar vooral in een doordachte invulling van die ruimte als ontmoetingsruimte.

Elke cent die uitgegeven wordt aan dit apparaat is er een te veel. Terwijl investeren in de jeugd je enorm veel kosten kan besparen. Dit kan door ze te helpen de mogelijke problemen op de verschillende leefgebieden op te lossen. Daardoor kunnen ze uiteindelijk zelfstandig, op een verantwoorde manier meedraaien in de maatschappij.

Het gebruik van zo'n Mosquito is niet alleen een vorm van geweld, er wordt ook een hele groep gediscrimineerd. Want niet alle jongeren die zich op openbare plaatsen begeven, zorgen voor overlast. De Mosquito maakt geen onderscheid in gedrag en werkt daarom discriminerend. Een volledige leeftijdscategorie is de dupe van dat ding, want het is heus niet zo dat alle jongeren die zich op openbare plaatsen begeven voor overlast zorgen. Maar deze "prettige hanggroepen" ervaren de Mosquito ook als zeer onprettig en dikwijls als pijnlijk. Hoofdpijnklachten zijn soms het gevolg.

Iedere burger die wil kan zo'n kastje kopen, met alle gevolgen van dien. Er moeten in elk geval strengere regels komen, zodat niet iedereen zo'n kastje zomaar kan aanschaffen. Of de wettelijke basis in het geding is, kan ik niet beoordelen, maar als dat zo is dan moet de verkoop en het gebruik van Mosquito's verboden worden.'

Marco Ploeger is redacteur van TSS.